

Истәлекле һәм онытылмас даталар календаре 2021

Чакмагыш 2021

2021 ЕЛГА ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ИСТӘЛЕКЛЕ ДАТАЛАР ҺӘМ ВАКЫЙГАЛАР КАЛЕНДАРЕ ГЫЙНВАР

1 гыйнвар -Татар әдәбиятының классик шагыйре Һади Такташ (Мөхәммәтһади Хәйрулла улы Такташев)ның тууына 120 ел (1901–1931)

1 гыйнвар -Язучы, тәржемәче, ТАССРның атказанган мәдәният хезмәткәре Адлер Камил улы Тимергалинның тууына 90 ел (1931–2013)

2(15) гыйнвар -Композитор, педагог, профессор, СССРның халык артисты, СССР Дәүләт премияләре (1948, 1950, 1970) һәм Татарстанның Г.Тукай исемендәге Дәүләт премиясе лауреаты, Социалистик Хезмәт Герое Нәжип Гаяз улы Жиһановның тууына 110 ел (1911 –1988)

2 гыйнвар - Шагыйрь, язучы-прозаик, әдәбият галиме, филология фәннәре докторы, профессор Фәрит Зәкижан улы Яхинга 60 яшь (1961)

6 гыйнвар -Актёр, Татарстан Республикасының халык артисты Габделфәрт Әхәт улы Шәрәфиевның тууына 70 ел (1951–2014)

7 гыйнвар-Татарстанның халык язучысы, Татарстан Республикасының Г.Тукай исемендәге Дәүләт премиясе лауреаты Гомәр Бәшир улы Бәшировның тууына 120 ел (1901–1999)

10 гыйнвар -Әдәбият галиме һәм тәнкыйтьче, Татарстан Фәннәр академиясенең мөхбир әгъзасы, ТАССРның атказанган фән эшлеклесе, Татарстанның Г.Тукай исемендәге Дәүләт премиясе лауреаты Нил Гафур улы Юзиевның тууына 90 ел (1931–1996)

13 гыйнвар -Татар әдәбияты классигы – прозаик, драматург, публицист, әдәбият тәнкыйтьчесе һәм жәмәгать эшлеклесе Фатих Әмирхан (Мөхәммәтфатих Зариф улы Әмирханов)ның тууына 135 ел (1886–1926)

13 гыйнвар - Шагыйрь, педагог, филология фәннәре кандидаты, Татарстанның М.Жәлил исемендәге Республика премиясе лауреаты Хәнәфи Габделбәр улы Бәдигыйга (Бадыйковка) 80 яшь (1941)

15 гыйнвар -Шагыйрь, ТАССРның атказанган авыл хужалыгы хезмәткәре Илдус Сабир улы Гыйләжевның тууына 75 ел (1946–2018)

29 гыйнвар -Драматург, Татарстан Республикасының атказанган сәнгать эшлеклесе Мансур Аяз улы Гыйләжевкә 60 яшь (1961)

ФЕВРАЛЬ

1 февраль -Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Үзәк китапханәсе ачылуға 125 ел (1896)

3 февраль - Шагыйрь Мөхәммәт улы Каюмовның тууына 80 ел (1941–2003)

6 февраль-Шагыйрь, табиб Ринат Мәннанга (Ринат Николаевич Архиповка) 75 яшь (1946)

6 февраль - Фольклорчы галим, шагыйрь, жәмәгать эшлеклесе Рәшит Фәйзрахман улы Ягъфәровның тууына 75 ел (1946–2008)

7 февраль-Шагыйрь Галим (Галимжан) Мөхәммәтша улы Мөхәмитшинның тууына 110 ел (1911–1938)

10 февраль-Шагыйрь Басыйр Шаһинур улы Рәфыйковның тууына 100 ел (1921–2019)

10 февраль -Жырчы, ТАССРның халык, РСФСРның атказанган артисты Вафирә Мөхәммәтдин кызы Гыйззәтуллинаның тууына 75 ел (1946–2001)

10 февраль- Язучы, тәржемәче, Татарстан Республикасының атказанган мәдәният хезмәткәре Солтан Сәлах улы Шәмсигә (Шәмсетдиновка) 75 яшь (1946)

28 февраль-Шагыйрә, Татарстан Республикасының атказанган сәнгать эшлеклесе Шәмсия Гатуф кызы Жиһангироваға 70 яшь (1951)

МАРТ

1 март - Язучы, Татарстан Республикасының атказанган мәдәният хезмәткәре Нурислам Габдулла улы Хәсәновка 80 яшь (1941)

4 март -Күренекле прозаик, публицист, тәржемәче һәм жәмәгать эшлеклесе Афзал (Афзалетдин) Шиһабетдин улы Шамовның тууына 120 ел (1901 –1990)

5 март -Шагыйрь, ТАССРның атказанган мәдәният хезмәткәре Акъегеткә (Рәстәм Габдрахман улы Фәйзуллинга) 70 яшь (1951)

10 март -Язучы, Татарстан Республикасының атказанган сәнгать эшлеклесе, Татарстанның Г.Тукай исемендәге Дәүләт премиясе лауреаты Фоат Миңләхмәт улы Садриевка 80 яшь (1941)

12 март - Балалар язучысы, ТАССРның атказанган мәдәният хезмәткәре Госман Фәтхулла улы Бакир (Бакиров)ның тууына 125 ел (1896–1982)

25 март -Актриса, ТАССРның халык, РСФСРның атказанган артисты Гөлсем Сәйфулла кызы Камская (Ильясова)ның тууына 120 ел (1901 –1975)

26 март - Шагыйрь һәм прозаик, Бөек Ватан сугышы каһарманы Хәйретдин Мөжәйнең (Мөжәһит Хәйретдин улы Хәйретдиновның) тууына 120 ел (1901–1944)

27 март -Шагыйрә һәм проза эсәрләре авторы, Татарстан Республикасының атказанган мәдәният хезмәткәре Сәйдә Зыялы (Сәйдә Закир кызы Зыятдинова)га 80 яшь (1941)

30 март -Татарстанның халык шагыйре, ТАССРның атказанган мәдәният хезмәткәре, Татарстан Республикасының атказанган сәнгать эшлеклесе, Татарстанның Г.Тукай исемендәге Дәүләт премиясе лауреаты Рәдиф Гаташка (Рәдиф Кәшфулла улы Гатауллинга) 80 яшь (1941)

АПРЕЛЬ

5 апрель-Язучы һәм тәржемәче Сәрвәр Сабир кызы Әдһәмөваның тууына 120 ел (1901–1978)

11 апрель- Хикәяче, публицист Ренат Гаффарга (Ренат Габдрахман улы Гаффаровка) 70 яшь (1951)

14 апрель - Шагыйрь, Татарстан Республикасының атказанган сәнгать эшлеклесе Рәшит Хәниф улы Әхмәтжановның тууына 80 ел (1941–1995)

15 апрель - Шагыйрь, ТАССРның атказанган мәдәният хезмәткәре Рәшит Гәрәй (Рәшит Гәрәй улы Гәрәев) нең тууына 90 ел (1931–1999)

26 апрель -Татар халкының бөек шагыйре Габдулла Мөхәммәтгариф улы Тукай (Тукаев)ның тууына 135 ел (1886–1913)

27 апрель - Жырчы, педагог, ТАССРның халык артисты Зөһрә Котдус кызы Сәхәбиева (Бигичева)га 70 яшь (1951)

28 апрель - Рәссам, педагог, Татарстан Республикасының халык рәссамы, Татарстан Республикасының атказанган сәнгать эшлеклесе Фәрит Харис улы Якуповка 70 яшь (1951)

МАЙ

1 май - Язучы-прозаик, публицист, Татарстан Республикасының атказанган мәдәният хезмәткәре Тәүфикь Рамазан улы Әйдинең (Әйделдиновның) тууына 80 ел (1941–2001)

1 май -Язучы, публицист Мирсәй Гариф (Марсель Мөхәммәтша улы Гарипов)ка 75 яшь (1946)

5 май - Язучы, драматург, публицист һәм революционер Гафур (Габделгафур) Юныс улы Коләхмәтовның тууына 140 ел (1881–1918)

6 май -Татарстанның халык шагыйре, публицист, дәүләт эшлеклесе, ТАССРның атказанган сәнгать эшлеклесе, Татарстанның Г.Тукай исемендәге, Россия Федерациясенә Дәүләт премияләре лауреаты Ренат Мәгъсүм улы Харис (Харисов)ка 80 яшь (1941)

13 май -Композитор, музыка белгече, педагог, жәмәгәт эшлеклесе Солтан (Солтан-Әхмәт) Хәсән (Хәсәнгата) улы Габәшинең тууына 130 ел (1891–1942)

14 май -Язучы, әдәбият галиме, тәнкыйтьче, ТАССРның атказанган мәдәният хезмәткәре, М.Жәлил исемендәге Республика һәм Татарстанның Г.Тукай исемендәге Дәүләт премияләре лауреаты Рафаэль Әхмәт улы Мостафинның тууына 90 ел (1931–2011)

15 май -Язучы, ТАССРның атказанган мәдәният хезмәткәре Радик Хәбибрахман улы Фәйзовның тууына 90 ел (1931 –2011)

16 май -Журналист, балалар язучысы, Татарстан Республикасының атказанган мәдәният хезмәткәре Роза Мулланурова (Роза Габденур кызы Камалетдинова)га 75 яшь (1946)

20 май -Язучы Сәмига Сәүбанова (Сәмига Әһелтдин кызы Бәдретдинова)га 75 яшь (1946)

23 май -Татарстан Республикасының халык шагыйре, Татарстанның Г.Тукай исемендәге Дәүләт премиясе лауреаты Гамил Гыймазетдин улы Афзал (Афзалов)ның тууына 100 ел (1921–2003)

23 май - Шагыйрә Рәзинә Мөхияргә – 65 яшь

27 май - Язучы, Татарстан Республикасының атказанган сәнгать эшлеклесе, Г.Р.Державин исемендәге Республика премиясе лауреаты Әхәт Хәй улы Мушинскийга 70 яшь (1951)

ИЮНЬ

13 июнь-Язучы, тәржемәче Гарәфи (Гарәфетдин) Хәким улы Хәсәновның тууына 100 ел (1921–1992)

14 июнь - Шагыйрә Роза Заһит кызы Хәлиуллинаның тууына 90 ел (1931–2014)

28 июнь - Язучы Габделхэй Вәли улы Сабитовның тууына 90 ел (1931–1995)

ИЮЛЬ

8 июль -Жырчы, педагог, ТАССРның халык артисты Рафаил Әхәт улы Сәхәбиевның тууына 70 ел (1951–2019)

15 июль - Татарстан Республикасының халык язучысы, ТАССРның атказанган сәнгать эшлеклесе, Россия Федерациясенең атказанган мәдәният хезмәткәре, Татарстанның Г.Тукай исемендәге Дәүләт премиясе лауреаты Гәрәй Рәхимгә (Григорий Васильевич Родионовка) 80 яшь (1941)

18 июль -Язучы, Татарстан Республикасының атказанган сәнгать эшлеклесе, М.Жәлил исемендәге Республика премиясе лауреаты Зиннур Зыятдин улы Хөсниярга (Хөснетдиновка) 60 яшь (1961)

АВГУСТ

5 август-Рәссам Геннадий Филимонович Новиковка 75 яшь (1946)

12 август -Рәссам Равил Мөнир улы Ваһаповка 60 яшь (1961)

16 август -Шагыйрь, прозаик, ТАССРның атказанган мәдәният хезмәткәре Әдип Малик улы Маликовның тууына 100 ел (1921–2009)

16 август -Композитор һәм пианист, ССРСРның халык артисты, Татарстанның Г.Тукай исемендәге Дәүләт премиясе лауреаты Рөстәм Мөхәммәтхажи улы Яхинның тууына 100 ел (1921 –1993)

18 август -Язучы, медицина фәннәре кандидаты Константин Васильевич Лебедевның тууына 100 ел (1921 –2000)

21 август - Шагыйрь, Татарстан Республикасының атказанган сәнгать эшлеклесе Харрас Гыйльмеғали улы Әюповның тууына 75 ел (1946–2008)

23 август - Татарстан Республикасының халык рәссамы, Татарстан Республикасының атказанган сәнгать эшлеклесе, Татарстанның Г.Тукай исемендәге Дәүләт премиясе лауреаты Михаил Иванович Кузнецовка 75 яшь (1946)

23 август -Актриса, Татарстан Республикасының халык, Россия Федерациясенең атказанган артисты Дания Нургаяз кызы Нуруллинага 75 яшь (1946)

26 август -Шагыйрә Сирень Мөхибулла кызы Якуповага 60 яшь (1961)

27 август-Журналист, Татарстан Республикасының атказанган мәдәният хезмәткәре Шамил Шәмси улы Хамматовка 75 яшь (1946)

30 август -Язучы, Татарстан Республикасының атказанган мәдәният хезмәткәре, Татарстанның Г.Тукай исемендәге Дәүләт премиясе лауреаты Ибраһим Низам улы Салаховның тууына 110 ел (1911–1998)

СЕНТЯБРЬ

1 сентябрь- Шагыйрә Фәния Чанышевага 95 яшь

6 сентябрь- Шагыйрә, Татарстан Республикасының атказанган мәдәният хезмәткәре,Флөра Сабиржан кызы Гыйззәтуллинага 90 яшь (1931)

6 сентябрь – галим Ангам Хабиров тууына 85 ел (1936)

12 сентябрь -Язучы, ТАССРның атказанган мәдәният хезмәткәре Хәниф Гыйздулла улы Хәйруллинның тууына 90 ел (1931–1998)

14 сентябрь -Шагыйрә Исхак Кадыр улы Закировның тууына 110 ел (1911–1944)

27 сентябрь-Шагыйрә Александр Леонидович Аввакумовка 70 яшь (1951)

ОКТАБРЬ

2 октябрь -Язучы Идрис Ильяс улы Туктаровның тууына 125 ел (1896–1982)

2 октябрь -Шагыйрә, Татарстан Республикасының атказанган мәдәният хезмәткәре Илсур Гайнетдин улы Хөснетдиновка 75 яшь (1946)

8 октябрь -Татарстанның халык язучысы, Татарстан Республикасының атказанган сәнгать эшлеклесе, Татарстанның Г.Тукай исемендәге Дәүләт премиясе лауреаты Марсель Баян улы Галиевкә 75 яшь (1946)

12 октябрь -Шагыйрә, Татарстан Республикасының атказанган мәдәният хезмәткәре Гарифжан Садыйк улы Мөхәммәтшинга 80 яшь (1941)

13 октябрь - Язучы Әсгать Йосыф улы Фәхринен (Фәхретдиновның) тууына 120 ел (1901–1926)

13 октябрь-Татарстанның халык шагыйре, Татарстан Республикасының атказанган мәдәният хезмәткәре, Татарстанның Г.Тукай исемендәге Дәүләт премиясе лауреаты Мөдәррис Зөфәр улы Әгъләмов (Әгъләметдинов)ның тууына 75 ел (1946–2006)

18 октябрь - Шагыйрә, прозаик, драматург, публицист, журналист һәм тәржемәче, Татарстанның Г.Тукай исемендәге Дәүләт премиясе лауреаты Равил Рәис улы Бохараевның тууына 70 ел (1951–2012)

20 октябрь -Шагыйрә Фәнәвис Әбеләес улы Дәүләтбаевка (Әбеләескә) 70 яшь (1951)

23 октябрь -Язучы, тәржемәче, журналист, ТАССРның, РСФСРның атказанган мәдәният хезмәткәре, Татарстанның Г.Тукай исемендәге Дәүләт премиясе лауреаты Марсель Харис улы Зариповның тууына 90 ел (1931–2017)

24 октябрь -Драматург, Татарстан Республикасының атказанган сәнгать эшлеклесе Ризван Мирхәбибулла улы Хәмиднең (Хәмидуллинның) тууына 80 ел (1941–2017)

27 октябрь -Язучы Мансур Мәгъсүм улы Шаһимәрдәновка 70 яшь (1951)

28 октябрь -Актриса, ТАССРның халык, РСФСРның атказанган артисты Гөлсем Болгарская (Өммегөлсем Муса кызы Мостафина)ның тууына 130 ел (1891 –1968)

28 октябрь-Язучы Рафаэль Шәйхужа улы Сибат (Хужин)ның тууына 75 ел (1946–2003)

НОЯБРЬ

1 ноябрь -Татар әдәбияты классигы, драматург, шагыйрь, фольклорчы Мирхәйдәр Мостафа улы Фәйзинең (Фәйзуллинның) тууына 130 ел (1891 –1928)

8 ноябрь -Әдәбият галиме, педагог, журналист, РСФСРның атказанган мәдәният хезмәткәре Альберт Гатуф улы Яхинның тууына 90 ел (1931–2010)

11 ноябрь -Язучы, Татарстанның атказанган сәнгать эшлеклесе, М.Жәлил исемендәге Республика премиясе лауреаты, «Безнең мирас» журналының баш мөхәррире Ләбиб Леронга (Лемон Лерон улы Лероновка) 60 яшь (1961)

17 ноябрь - Язучы, Татарстан Республикасының атказанган сәнгать эшлеклесе Рауль Мирсәет улы Мирхәйдәровка 80 яшь (1941)

ДЕКАБРЬ

1 декабрь -Драматург, ТАССРның атказанган сәнгать эшлеклесе Юныс Шәрип улы Әминовның тууына 100 ел (1921–1982)

3 декабрь -Язучы-прозаик Фәнил Хәбибулла улы Мансуровның тууына 90 ел (1931–1995)

4 декабрь -Татарстанның халык шагыйре, Татарстанның Г.Тукай, РСФСРның М.Горький исемендәге Дәүләт премияләре лауреаты, Ленин ордены кавалеры Сибгат Тажи улы Хәкимнең (Хәкимовның) тууына 110 ел (1911–1986)

4 декабрь -Әдәбият тәнкыйтьчесе, журналист, Татарстан Республикасының атказанган мәдәният хезмәткәре Фәез Мәүлит улы Зөлкарнәй (Зөлкарнәев)нең тууына 70 ел (1951–1997)

13 декабрь -Язучы, Г.Р.Державин исемендәге Республика премиясе лауреаты
Рөстәм Рәис улы Сабировка 70 яшь (1951)

14 декабрь -Шагыйрь, Татарстан Республикасының атказанган сәнгать эшлеклесе
Нур Гариф улы Әхмәдиевкә 75 яшь (1946)

15 декабрь -Шагыйрь Сириннең (Сирин Хәниф улы Батыршинның) тууына 125 ел
(1896–1970)

15 декабрь -Язучы, тәнкыйтьче-публицист, жәмәгать эшлеклесе, СССРның Дәүләт
премиясе лауреаты Кави Һибәт улы Нәжминенң (Нәжметдиновның) тууына 120 ел
(1901–1957)

15 декабрь -Шагыйрә Гөлзада Хажы кызы Әхтәмовага 80 яшь (1941)